

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblikkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Wijziging besluit kinderopvangtoeslag 2026

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

- Ouders, de ontvangers van kinderopvangtoeslag.
- Kinderopvangorganisaties en gastouders, die kinderopvang bieden waar ouders (o.a.) met kinderopvangtoeslag voor betalen.
- Dienst Toeslagen, de uitvoeringsorganisatie die de kinderopvangtoeslag verstrekt.
- Gemeenten, zij bieden voorschoolse educatie, peuteropvang en smi aan.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Dienst Toeslagen, ouders en kinderopvangorganisaties.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Dienst Toeslagen is betrokken bij het proces en voert een uitvoeringstoets uit om de impact van het besluit op de uitvoerbaarheid te beoordelen. Dienst Toeslagen is betrokken bij het bepalen van de termijn waarbinnen de voorschotten kinderopvangtoeslag voor 2026 uitgekeerd kunnen worden op basis van de nieuw vastgestelde toetsingsinkomens en toeslagpercentages.

Kinderopvangorganisaties zijn indirect betrokken via gesprekken met de brancheorganisaties uit de kinderopvangsector.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

De maximum uurprijzen moeten jaarlijks geïndexeerd worden zodat de kinderopvangtoeslag in de pas blijft lopen met de loon- en prijsontwikkeling. Hierdoor worden inkomenseffecten voor ouders beperkt. Mocht er niet geïndexeerd worden dan kan dit leiden tot het uit de pas lopen van de loon- en prijsontwikkeling. In dat geval zou de financiële toegankelijkheid voor kinderopvang onder druk komen te staan.

Daarnaast wil de regering voorkomen dat de nieuwe financiering van kinderopvang, met een hoge inkomensafhankelijke vergoeding voor alle werkende ouders, tot een plotselinge stijging van de vraag naar opvang leidt. Daarom is eerder al besloten tot een 'ingroeipad' naar deze hoge vergoedingen. In 2025 is de eerste stap op dit ingroeipad gezet door de vergoedingspercentages in de kinderopvangtoeslag te verhogen. In 2026 wil de regering nog een stap zetten door de percentages weer te verhogen.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Inflatie en loonontwikkeling leiden tot het stijgen van de uurtarieven van kinderopvang. De indexering regelt dat de kinderopvangtoeslag in de pas loopt met deze loon- en prijsontwikkeling.

Daarnaast werkt het kabinet aan de invoering van een nieuwe financiering van kinderopvang. Een van de maatregelen die hieraan bijdraagt, is het inkomensafhankelijk maken van de vergoedingen. Alle werkende ouders hebben straks recht op dezelfde hoge vergoeding voor kinderopvang. Dat voorkomt dat een onverwachte stijging van het inkomen leidt tot een terugvordering. Een plotselinge verhoging van deze vergoedingen bij invoering van de nieuwe financiering zou naar verwachting zorgen voor een grote marktschok. Daarom is in het voorjaar van 2023 budget gereserveerd voor een ingroeipad: een geleidelijke verhoging van de vergoedingspercentages in de aanloop naar de stelselwijziging.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Het probleem raakt alle werkende ouders die gebruik willen maken van kinderopvangtoeslag.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Het huidige beleid is dat ieder jaar de maximum uurprijzen voor de kinderopvangtoeslag worden geïndexeerd aan de hand van de gemiddelde loon- en prijsontwikkeling in de economie. Bij de indexatie telt de loonontwikkeling voor 80% mee en de prijsontwikkeling voor 20%. Deze cijfers worden gebaseerd op de ontwikkeling van de loonvoet bedrijven en de inflatie (consumentenprijsindex) zoals geraamd door het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan (CEP).

De indexatie zorgt ervoor dat de kinderopvangtoeslag in de pas blijft lopen met de loon- en prijsontwikkeling. Hierdoor blijft de (financiële) toegankelijkheid van kinderopvang gewaarborgd.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Als de overheid niet intervenueert komt de financiële toegankelijkheid van kinderopvang voor werkende ouders (verder) onder druk te staan. Bovendien zal de sector zonder overheidsinterventie minder goed in staat zijn aanpassingen in de eisen te financieren. Daarnaast blijven de onduidelijkheden, onzekerheden en de beperkingen qua arbeidsparticipatie die op dit moment gepaard gaan met de kinderopvangtoeslag bestaan.

Daarnaast worden, als de overheid niet ingrijpt, de vergoedingspercentages in 2026 niet verhoogd en kan er dus geen stap gezet worden op het ingroeipad. Dit zou het moeilijker maken voor de sector en markt om in te spelen op een mogelijk hogere vraag door de hogere vergoedingen. Een plotselinge vraagstijging bij overgang naar de nieuwe financiering kan marktversturend werken.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

De kinderopvangtoeslag verlaagt de financiële drempel voor ouders om te gaan werken en het vergemakkelijkt de combinatie van werk en zorgen voor kinderen. De kinderopvangtoeslag is voor ouders van wie de kinderen naar formele kinderopvang gaan (kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, gastouderopvang). Deelname aan kinderopvang stimuleert daarnaast de ontwikkeling van kinderen. Het ingroeipad draagt bij aan deze doelen.

Het doel van de hogere vergoedingspercentages is de vraag naar opvang geleidelijk te laten stijgen, zodat de kinderopvangsector en -markt meer tijd hebben om deze vraagstijging te absorberen dan bij een plotselinge vraagstijging bij invoering van de nieuwe financiering van kinderopvang.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

De inzet van het ingroeipad verhoogt de kinderopvangtoeslag. De kinderopvangtoeslag draagt bij aan duurzame inclusieve economische groei (SDG 8), omdat iedere werkende ouder daardoor in de gelegenheid wordt gesteld om de zorg voor de kinderen te combineren en het bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Niet van toepassing

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Niet van toepassing

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

De kinderopvangtoeslag verlaagt de financiële drempel voor ouders om te gaan werken en het vergemakkelijkt de combinatie van werk en zorgen voor kinderen. De kinderopvangtoeslag is een gerichte toeslag voor werkende ouders van wie de kinderen naar formele kinderopvang gaan. Hierdoor is dit instrument effectiever dan generieke fiscale maatregelen zoals het verlagen van de belastingschijftarieven. Derhalve is ervoor gekozen om de maximum uurprijzen voor de kinderopvangtoeslag te verhogen.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Door de wijziging van het Besluit kinderopvangtoeslag ontvangen ouders meer kinderopvangtoeslag, waardoor de kinderopvang meer toegankelijk wordt voor kinderen van werkende ouders. De eenduidigheid van de toeslag wordt iets vergroot door de verschillen tussen de eerste en tweede kindtabellen te verkleinen. Ook wordt een deel van de terugvorderingen voorkomen omdat meer ouders het maximale vergoedingspercentage ontvangen, ongeacht eventuele (beperkte) inkomensstijgingen.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Het adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

Dienst Toeslagen heeft een uitvoeringstoets gedaan op een eerdere versie van dit ontwerpbesluit. In deze versie zouden de maximum uurprijzen in 2026 niet worden geïndexeerd, zoals was afgesproken in het Hoofdlijnenakkoord. Inmiddels heeft het kabinet besloten om de maximum uurprijzen in 2026 wel te indexeren. Dienst Toeslagen verwerkt de gevolgen van deze keuze momenteel in de uitvoeringstoets.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het Besluit regelt de verhoging van de vergoedingspercentages in de kinderopvangtoeslag voor toetsingsinkomens boven circa € 49.200. Ook worden de maximum uurprijzen en toetsingsinkomens van de kinderopvangtoeslag geïndexeerd. De maximum uurprijzen worden geïndexeerd met 4,84%. De toetsingsinkomens met 3,71%.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Het voorstel houdt rekening met doeltreffendheid en doelmatigheid. Door te indexeren op basis van objectieve factoren (en niet direct de werkelijke uurprijzen te volgen) wordt voorkomen dat er een prikkel ontstaat waarbij hogere tarieven enkel zouden leiden tot hogere winsten en de kosten hiervan worden afgewenteld op de belastingbetaler. De verhoging van de vergoedingspercentages cf. voorstel is een doeltreffende en doelmatige manier om kinderopvang voor specifieke inkomensgroepen beter betaalbaar te maken en zo de arbeidsparticipatie van die groepen te stimuleren, terugvorderingen te voorkomen en de eenduidigheid van de toeslag te vergroten.

Het voorstel houdt rekening met de uitvoerbaarheid en heeft naast eenmalige kennisnemingskosten geen gevolgen voor de regeldruk.

Het voorstel houdt rekening met de brede maatschappelijke impact door financieel toegankelijke kinderopvang te waarborgen voor werkende ouders.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Uiterlijk 15 oktober dienen de MUP, vergoedingspercentages en toetsingsinkomens gepubliceerd te zijn. Na 15 oktober begint Dienst Toeslagen met de voorbereidingen voor uitvoering van de KOT voor het nieuwe toeslagjaar. In dit proces worden de voorschotten voor het nieuwe toeslagjaar berekend voor burgers die nu al een toeslag ontvangen (MAC proces). Om dit te kunnen doen moeten de parameters bekend zijn die bepalend zijn voor de hoogte van de toeslag. Voor de KOT betekent dit dat de MUP en toetsingsinkomens in de toeslagtabel bekend moeten zijn. De hoogte van de KOT voor ouders voor het nieuwe kalenderjaar worden berekend en er worden verschillende controles uitgevoerd. Op 1 december moet dit proces gereed zijn, zodat tijdig beschikkingen kunnen worden verstrekt voor de KOT voor het nieuwe toeslagjaar en zodat rond 20 december de uitbetalingen kunnen plaatsvinden van de voorschotten voor januari van het nieuwe toeslagjaar. Indien de deadline van 15 oktober niet wordt gehaald, ontstaat er een verhoogd risico op procesverstoringen in de jaarovergang, omdat dan de benodigde zorgvuldigheid en controles niet volledig kunnen worden uitgevoerd. Dit kan leiden tot fouten in de uitbetaling met in potentie grote gevolgen voor ouders.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Het is mogelijk om de uurtarieven van instellingen te monitoren via de kwartaalrapportages, zoals dat nu gebeurt. Bij de directie Kinderopvang wordt tevens een ambtelijke evaluatie uitgevoerd met betrekking tot de indexatie van de kinderopvangtoeslag.